

Informacija kandidatu, ki splošno maturo opravlja v skladu s 24. členom Zakona o maturi – »21-letnik«

Status »21-letnika«

Ta status ima kandidat, ki:

- nima uspešno končanega četrtega letnika gimnazije ali uspešno opravljenega maturitetnega tečaja
- in**
- je ali bo v letu, v katerem bo opravljal splošno maturo, dopolnil najmanj 21 let.

»21-letniki« opravljajo splošno maturo pod enakimi pogoji kakor ostali kandidati pri splošni maturi.

Priprave na splošno maturo

Zakon o maturi za »21-letnike« ne predvideva nobene organizirane oblike za pripravo na splošno maturo v okviru javno veljavnih izobraževalnih programov. Torej si kandidat priprave na splošno maturo organizira sam.

Prijava k opravljanju splošne mature

Kandidat ima na voljo možnost, da:

- se sam dogovori z izbrano gimnazijo ali
- se prijavi na Državnem izpitnem centru, ki ga razporedi na gimnazijo.

»21-letnik« odda prijavo na gimnaziji, ki jo je nekoč obiskoval oziroma na kateri je že bil vključen v izobraževalni program, vendar ga ni uspel dokončati. V tem primeru je gimnazija dolžna omogočiti kandidatu opravljanje mature. Če se v preteklosti ni izobraževal na nobeni gimnaziji, lahko odda prijavo na katerikoli gimnaziji.

»21-letnik« lahko pošlje vlogo na Državni izpitni center. Ta bo v osmih dneh izdal šoli in kandidatu sklep o razporeditvi na srednjo šolo. V sklepu navedena gimnazija mu je dolžna zagotoviti opravljanje mature. Kandidat se mora s sklepom Državnega izpitnega centra nemudoma oglašiti na šoli. Vse nadaljnje zadeve, povezane s splošno maturo, bo na šoli urejal s tajnikom šolske maturitetne komisije.

V obeh primerih mora kandidat poslati pisno prošnjo z osebnimi podatki, naslovom, telefonsko številko ipd. Prošnji mora priložiti:

- pravilno izpolnjen obrazec *Prijava k splošni maturi* in
- fotokopijo vplačanega zneska v skladu z veljavno ceno maturitetnih izpitov in navodili Državnega izpitnega centra.

»21-letnik« lahko v skladu z 2. odstavkom 27. člena *Zakona o maturi* opravlja splošno maturo v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih. V tem primeru v prijavnici jasno označi, katere maturitetne predmete bo opravljal na enem in katere na drugem izpitnem roku.

Pri izbiri predmetov mora kandidat upoštevati izbirna pravila, ki so za vsako leto posebej objavljena v *Maturitetnem izpitnem katalogu za splošno maturo*. Katalog je tudi objavljen na spletni strani Državnega izpitnega centra.

Dokumentacijo za prijavo na splošno maturo pripravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in jo objavi na svoji spletni strani (<http://www.mizs.gov.si>). Kandidat lahko kupi prijavnico tudi v vseh večjih knjigarnah.

Cena maturitetnega izpita

Cena maturitetnega izpita je določena za kandidate, ki nimajo statusa dijaka, kar velja tudi za »21-letnike«. Ceno splošne mature oziroma maturitetnega izpita vsako leto določi svet Državnega izpitnega centra in z okrožnico obvesti gimnazije. V njej so navedeni cena, način plačila, rok plačila, izjeme in način vračila vplačanega zneska (če se kandidat na šoli pravočasno pisno odjavi). Kandidat dobi vse potrebne informacije glede plačila pri tajniku šolske maturitetne komisije ali na spletni strani Državnega izpitnega centra.

V skladu s 30. členom *Pravilnika o splošni maturi* je plačilo izpitov pogoj za pristop k opravljanju splošne mature. V nasprotnem primeru se bo prijava k splošni maturi obravnavala kot neveljavna. Kandidat, ki se odloči, da bo splošno maturo opravljal v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, mora ob prijavi maturo plačati v celoti.

Rok za prijavo

Zadnji rok za prijavo na spomladanski izpitni rok je 60 dni pred rokom za opravljanje splošne mature, na jesenski izpitni rok pa najkasneje naslednji dan po objavi rezultatov splošne mature spomladanskega izpitnega roka. Podrobnejši datumi za tekoče šolsko leto so objavljeni na spletni strani Državnega izpitnega centra.

Predmetni izpitni katalogi za posamezne maturitetne predmete splošne mature lahko zahtevajo izdelavo seminarske naloge (npr. za sociologijo, psihologijo idr.), laboratorijskih vaj (npr. za kemijo, fiziko idr.), izvedbo terenskih vaj (npr. za geografijo) oziroma pripravo notranjega dela izpita (npr. pri zgodovini). Seminarske naloge, laboratorijske in terenske vaje ter notranji del izpita se začnejo na gimnaziji izvajati že v začetku šolskega leta. Zato je priporočljivo, da se »21-letniki« že v začetku šolskega leta na gimnaziji dogovorijo za opravljanje praktičnega dela maturitetnega izpita.

Potek izpitov splošne mature

Datume pisnih izpitov in obdobje ustnih izpitov oziroma izpitnih nastopov v posameznem izpitnem roku določi Državna komisija za splošno maturo in so objavljeni na spletni strani Državnega izpitnega centra. Izpiti so lahko tudi ob sobotah.

Pisni izpit iz maturitetnega predmeta opravljajo vsi kandidati v istem izpitnem roku istega dne ob istem času. V jesenskem izpitnem roku splošne mature lahko kandidati opravljajo izpit iz maturitetnega predmeta tudi v različnih dneh oziroma terminih. Zato bodo kandidati nekaj dni pred začetkom pisnih izpitov na gimnaziji dobili individualni raspored za opravljanje pisnih izpitov v jesenskem izpitnem roku.

Podrobnejšo razporeditev **ustnih izpitov** določi šola oziroma šolska maturitetna komisija. Najkasneje tri dni pred začetkom obdobja ustnih izpitov objavi na šolski oglasni deski ali na drugem dostopnem mestu imena članov šolskih izpitnih komisij, poimenski razpored kandidatov, izpitne prostore ter čas opravljanja ustnega izpita pri določenem predmetu.

Seznanitev z rezultati splošne mature

Seznanitev kandidatov z uspehom pri splošni maturi poteka na gimnaziji, na kateri je kandidat opravljal splošno maturo. Datum razglasitve rezultatov v posameznem izpitnem roku je sestavni del datumov, ki jih Državna komisija za splošno maturo določi vsako leto posebej za posamezni izpitni rok. Istega dne bodo rezultati splošne mature objavljeni tudi na spletni strani <http://matura.ric.si>. Kandidat po vstopu na spletno stran vpiše svoj EMŠO in izpitno šifro, ki jo je prejel na listu s šiframi. Rezultati so informativnega značaja. Uradne rezultate, obvestila in spričevalo bo kandidatu še vedno izročila šola.

Vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor

Kandidat lahko v treh dneh po objavi rezultatov splošne mature zahteva, da mu Državni izpitni center omogoči vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor na način izračuna izpitne ocene oziroma ugovor na oceno pri splošni maturi. Podrobne informacije o vpogledu, ugovoru in vračilu izpitne dokumentacije so objavljene na spletni strani Državnega izpitnega centra.

Podatki o splošni maturi

Pri splošni maturi se ocenjuje znanje v obsegu in na način, kot je opredeljeno v maturitetnem izpitnem katalogu za splošno maturo in posameznih predmetnih izpitnih katalogih za splošno maturo. Pravila opravljanja maturitetnih izpitov so objavljena že dve leti pred izvedbo splošne mature.

V ***Maturitetnem izpitnem katalogu*** so opredeljeni:

- cilji mature,
- število maturitetnih predmetov,
- obvezni in izbirni maturitetni predmeti,
- povezave izbirnih predmetov, ki jih kandidati lahko opravljajo pri splošni maturi,
- ravni zahtevnosti, na katerih se ocenjuje znanje pri posameznem maturitetnem predmetu,
- načini in oblike ocenjevanja znanja,
- obseg zunanjega ocenjevanja znanja,
- prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.

Splošna matura se opravlja iz petih predmetov, od tega iz treh predmetov skupnega dela in dveh predmetov izbirnega dela. Kandidat lahko izbere tudi šesti maturitetni predmet, ki ga izbere iz izbirnega dela.

S ***predmetnim izpitnim katalogom*** se določijo:

- cilji mature pri posameznem maturitetnem predmetu,
- znanje, ki se preverja na posamezni ravni zahtevnosti,
- načini in oblike ocenjevanja znanja,
- delež ocene pri delih izpita v skupni oceni,
- izpitni pripomočki in sredstva, ki jih je dovoljeno uporabljati,
- trajanje posameznih delov izpita,

- primeri izpitnih vprašanj in primeri ocenjevanja,
- prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.

Nekatere državne predmetne komisije za splošno maturo vsako leto objavijo **tematske sklope**, in sicer za: angleščino, francoščino, glasbo, italijanščino kot materinščino, italijanščino kot tuji jezik in kot drugi jezik na narodno mešanem območju Slovenske Istre, latinščino, madžarščino kot drugi jezik (dvojezična slovensko-madžarska gimnazija), madžarščino kot materinščino, nemščino, ruščino, slovenščino, slovenščino kot drugi jezik (dvojezična slovensko-madžarska gimnazija), slovenščino kot drugi jezik (gimnazija z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre) in španščino. Objavljeni so tudi na spletni strani Državnega izpitnega centra.

Ponudba založbe Državnega izpitnega centra

Maturitetni izpitni katalog, predmetni izpitni katalogi in druge publikacije s področja splošne mature so predstavljeni v ponudbi založbe Državnega izpitnega centra.